

Pályázat
a Bakáts Téri Ének-zenei Általános Iskola
(1092 Budapest, Bakáts tér 12.)
intézményvezetői állására
2021.

Készítette: Bodó László
Budapest, 2021. március 12.

3. Célmeghatározás. Hogyan tovább?

Ha hajót akarsz építeni, ne azzal kezd, hogy a munkásokkal fát gyűjtetsz és szó nélkül kiosztod közöttük a szerszámokat, és rámutatsz a tervrajzra. Ehelyett először keltsd fel bennük az olthatatlan vágyat a végtelen tenger iránt.

(Antoine de Saint-Exupéry)

Természetesen tisztában vagyok vele, hogy a pedagógiában nincs olyan, hogy egy célt kitűzünk, majd megvalósítjuk, és ezzel vége. A célmeghatározás inkább csak kiemel egy-egy területet a sok közül, górcső alá veszi, s a többit nem feledve erőteljesebben ezekre fókuszál. Azt is mondhatnám, nincs új a nap alatt, mégis fontosnak tartom, hogy néhány célt megfogalmazva újabb ötévnvi feladatot határozzak meg. Nehezíti a helyzetemet a közoktatás mai állapota is, biztos, hogy változások lesznek, de ezeket most még nagyon nehéz felmérni. Maradok tehát a saját házunk táján... A következő öt év céljai és feladatai az alábbiak:

- 1. A törvényi keretek szem előtt tartása mellett (a remélt változásoknak talán egy kicsit elébe menve) bátor, invenciózus kezdeményezések kivitelezése.*
- 2. A projekt módszer minél szélesebb körű alkalmazása*
- 3. Az értelmes rend megszilárdítása*
- 4. A nevelőtestületi kommunikáció erősítése*
- 5. Felkészülés a pandémiás időszak(ok)ra*

4. A célmeghatározásból eredő feladatok

„Mentől műveltebb, civilizáltabb és erkölcsösebb egy nemzet, annál jobb dolga van annál a nemzetnél a gyermeknek. Ez a nemzetek kultúrfokának az én meggyőződésem szerint az első fokmérője.”

(Klebelsberg Kunó)

*4.1 A törvényi keretek szem előtt tartása mellett
(a remélt változásoknak talán egy kicsit elébe merve)
bátor, invenciózus kezdeményezések kivitelezése.*

- amiben biztos vagyok, hogy változások lesznek: tanulói óraszám csökkentése, az alapkészségek kiemelt fejlesztése, tananyag centrikus tanterv helyett életszerű, használható kompetenciák kialakítása. És ami mindennél fontosabb, ami nélkül nincs pedagógia sikeresség: MOTIVÁCIÓ! Ezekre a területekre koncentrálni fogalmazhatóak meg az alábbi feladatok.
- mindannyian érzékeltük, hogy az óvodából érkező elsősök ugyan „iskolaérettek” a papírok szerint, de a korábbi két-három hónapos beszoktatás inkább tavaszig tart. Nagyon helyesen lassítanak a kollégáink, nincs rohammunka, drukk. A cél, hogy a diákok szeressék az iskolát, lassan adagoljuk a kötelességeket, sok játék, mozgás, mesehallgatás alapozza meg a későbbi munkát. A felsős betanításokat akár csökkenthetjük is ebben az időszakban; legyenek minél többen együtt az osztálytanítóikkal.
- meg kell ragadni minden olyan lehetőséget, amely sikerélményt ad a tanulóknak! Ez nem feltétlenül a tananyaghoz kapcsolódó siker, hanem bármi, amiben meg tud nyilvánulni. tánc, játék, zene, kézművesség, rajz stb.
- Ugyanakkor legyen dicsőség a hibátlan olvasás, a gyöngybetű, egy-egy szép fogalmazás.
- a felsős készségtárgyak tömbösítésével el kell érni, hogy ezek a foglalkozások élményszerűek legyenek, örömmel vegyenek rajta részt a gyerekek, mindig legyen valamilyen „végtermék”, eredmény, akár úgy, hogy az az iskolánkat gyarapítsa, csinosítsa.
- a felsős diákönkormányzat működését még jobban kell

támogatni! Demokratákat szeretnénk nevelni, itt kell, hogy elsajátítsák ennek alapjait. Tervezhessenek kulturális programokat, szervezzenek meg egy-egy koncertlátogatást, író-olvasó találkozót. Érezzék, hogy ugyan köpenyt kell viselniük és tilos mobiltelefont hozni, a kötelességek betartása mellett jogokat gyakorolhatnak.

- „ki a szabadba! miért tanulnád, hogy mi a dal?” a tantermi órák mellett törekedni kell minél több rendhagyó óra tartására.

4.2 A projektmódszer minél szélesebb körű alkalmazása

Iskolánk pedagógiai eszköztárában mindig is erősen jelen volt a projektmódszer. Sokan emlékeznek még az olimpiai projektre, fantasztikus volt! Rengeteget tanultunk, és diákjaink rengeteget profitáltak belőle. A hibáját is előnyünkre tudtuk fordítani: nem lehet túl hosszú projekteket tervezni. A minden tanulóra kiterjesztett házi tanulmányi versenyünk (magam vezettem be az első ciklusom alatt...) lebonyolítása már évek óta projekteken keresztül valósul meg, de kisebb projekteken zajlik a rajzoktatás, az alsóban több kolléga is előszeretettel használja.

- a tömbösített készségtárgyak esetében kötelező a projektmódszer. Az lesz a nagy szakmai kihívás, hogyan tudják majd az érintettek a tantervi követelményeket „átfazonírozni” ehhez az újszerű megközelítéshez.
- Hozzá lehet látni egy-egy tantárgy kisebb óraszámú bevonásához. Akár a természetismeret, akár más természettudományos tantárgy esetében nagyobb motivációt, s ennek megfelelően nagyobb eredményességet is biztosít a projektmódszer.
- fontos, hogy egy közös brainstorming előzzön meg minden projektet, amin nemcsak azok vesznek részt, akik végrehajtják, hanem minél szélesebb körben gondolják végig, ki mivel tud csatlakozni.

4.3 *Az értelmes rend megszilárdítása*

A 2001-es pályázatomban is szerepelt célkitűzésként. Akkor így: értelmes rend kialakítása. A római birodalom egyik fontos jelmondata volt: „tartsd meg a rendet, s a rend megtart téged is!” Elmondható, hogy sokáig és hatalmas területen megtartotta őket... Az a tapasztalatom, hogy a gyerekek is szeretik a rendet! Bármekkora ellentmondásnak is tűnik, de igaz: biztonságban érzik magukat, ha rend van. És a rend számukra többet jelent: kiszámíthatóságot, következetességet, komfortot. Nem öncélú, hanem értelmes rendet!

- felelősi rendszert meg kell erősíteni! Talán ez egy kicsit korlátozza az egyes osztályfőnökök autonómiáját, de muszáj szttenderdeket kialakítani; egy hetesnek mindenhol ugyanaz a feladata...
- A Kréta rendszer bevezetésével személytelenebbé vált szinte minden. Kiszámíthatatlan a szülői kontroll, sokszor érezni úgy, hogy a „levegőbe” szállnak el a jelzések... A fegyelem és rend fenntartását nehezíti, hogy nincs egy állandó kontroll a kezünkben, ahogy az a korábbi „Diáknapló” idején volt.
- köpeny, mobil, smink. Mindenki egységesen követelje meg!
- Ügyeleti rendszer frissítése alsós és felsős folyosókon egyaránt.
- Pontos tervezés szükséges az utolsó órát követően: az osztályfőnökök elkészítik a napra-tanulóra lebontott tervet – kinek hova kell mennie, mi a dolga az utolsó órát tartó kollégának.
- szekrények rendjének kialakítása.
- a nyugodt és csendes ebédeltetés biztosítása. Nem szabad elfelejtenünk, hogy nagyon sok diákunk ezt az egy meleg étkezést kapja egész nap...

4.4 A nevelőtestületi kommunikáció erősítése

Természetesen nem a Majakovszkij-féle önanalyzáló ülésezők mintájára... De a nagy rohanásban egyre kevesebb időt szentelünk egymásra, igyekszünk minden találkozást a beosztásunkhoz igazítani, emiatt sokan nem tudnak részt venni egy-egy értekezleten. Pedig milyen jó lenne elmondani: „Tudunk egymásról, mint öröm és bánat.”

- fontos, gyors és hatékony kommunikáció a levelezőlista, csak az szükséges hozzá, hogy mindenki minden nap nézze meg a leveleit... természetesen nem pótolhatja a fizikális együttléteket.
- gyakrabban kell összehívni a bakátsos hagyományként számon tartott egy osztályban tanítók értekezletét. Az iskolavezetés szíves-örömmel fogadja a meghívást erre.
- az igazgatónak a folyosói összefutások helyett rendszeressé kell tenni minden kollégával egy-egy kötetlen beszélgetést, ahol egy tea vagy kávé mellett minden kis apróságról szó eshet. Ennek időpontját az érintett kolléga beosztására figyelve kell meghatározni.
- Vissza kell hozni azt a régi hagyományt, hogy alsós és felsős értekezletekre mindig szeretettel várjuk a másik tagozathoz tartozókat. Alsós osztályozón például kifejezetten általános és az egész iskolára kiható kérdéseket szoktunk megbeszélni. (a felsősön is, de ott valóban név szerint beszéljük meg a magatartás, szorgalom jegyeket...)
- több alkalommal kell egy-egy szakmai témában leülnünk értekezni, nagyszerű szakértőket lehet hívni, de magunk is összeállíthatunk egy tematikát. Annyi minden kibeszéletlenül marad.
- merjük megmutatni önmagunkat a kollégáknak, osszuk meg

sikereinket, de tudjuk elmondani a kudarcainkat is! Egy-egy órarészlet, módszer, tanítási technika bemutatása mindannyiunk szakmai fejlődését segítheti.

4.5 Felkészülés a pandémiás időszak(ok)ra

2020 márciusa óta hatalmas kihívásként éltük meg a járvány idejére meghirdetett digitális oktatást. Teljesen felkészületlenül ért mindenkit, sem a tartalmi, sem a technikai feltételek nem voltak kidolgozva, nekifeszültünk úgy, ahogy tudtunk...

A nyári időszakban sem sikerült mindazokat a hiányosságokat pótolni, amelyek megnyugtató módon biztosítanák a pandémiás időszak digitális oktatását. Ugyanakkor a tantestület már jó előre kidolgozta a maga digitális tanrendjét, meghatározta azt a platformot, melyet egységesen használ mindenki. Így a 2021-es újabb átállás gördülékenyebben ment, mint a márciusi. A jövőt illetően fontos feladat, hogy valós felmérése legyen annak, kinek milyen eszköz áll rendelkezésére a digitális oktatás elrendelésekor.

5. *Vezetési program*

„A bölcsességet nem úgy kapjuk, magunknak kell azt felfedezni, oly út után, amelyet senki se tehet meg helyettünk, senki se tud tőle megkímélni...”

(Proust)

5.1 Vezetési struktúra; módszereim

Az életpálya-modell bevezetése annyiban módosította a korábbi elképzeléseimet, hogy el kellett állnom az általános helyettessel és két tagozatvezetővel elképzelt struktúrától. Helyette két új helyettessel, újragondolt és kialakított munkaközösségekkel végeztük a munkánkat. Erőteljesen törekedtem arra, hogy a direkt irányítás helyett csak a célok megfogalmazásában legyen szerepem, a szakmai önállóságukat tiszteletben tartva koordináljam az iskolai életet. Ennek köszönhetően igazi vezetőtársakra találtam; felelősen, nagy szakmai körültekintéssel irányítják tagozataikat, munkaközösségeiket. Ugyanilyen fontos a jelen helyzetben, hogy a technikai dolgozókat irányító gondnokunk a legnagyobb önállósággal és rálátással intézi feladatait.

5.2 Menedzsment

A feladat nem lett kevesebb, csak egészen más. Kezelnünk kellett azt a helyzetet, hogy ugyan mindenki számára világos lett (hiszen minden átsoroláskor, kinevezéskor stb. szembesültve...), hogy nem az intézményvezető a közvetlen munkáltatója - sőt a konyhai dolgozók esetében még csak közvetlen sem -, mégis a szakmai-pedagógiai munka, valamint az intézményüzemeltetés minden részlete az intézményvezető hatáskörében maradt. Ez helytel-közzel sikerült is, kiváltképpen az előzőekben kifejtett alapítványi erőforrás biztosításának köszönhetően. Sikerült az alapítvány körüli jogbizonytalanságokat felszámolni, a szükséges jogszabályi megfelelést elérni, sőt alapítványunk közhasznú besorolását elérni. Támogatóinkat megtartottuk, hogy csak egy példát említsek: nemzeti ünnepeinkre készített műsoraink teljes technikáját ingyenesen vállalta egyik szülőnk! Őt, ha kérjük, a dermesztően hideg templomot is „beleheli” az adventi koncertjeinken! De ugyanígy sok osztályfőnök számíthat a szülői munkaközösségre, teremcsinosításban, függönyözésben, rendezvényeken támogatják az osztályukat. Már a második jótékonysági estét szerveztük meg,

mindig valamilyen konkrét cél meghirdetésével (kosárpalánk, pályavilágítás, multi- médiás eszközök beszerzése stb.), nem kis anyagi és erkölcsi sikerrel. Az évek óta igényelt pályafelújítás halogatását megelégtelve szülői támogatással újítottok fel idén nyáron sportpályánkat! A közel hárommilliós műfüves pálya kivitelezésekor technikai dolgozóink kimagasló munkát végeztek, ezzel sikerült háromszáz négyzetméter üdezőld foltot varázsolni a Bakáts tér épületei közé!

5.3 Kapcsolatrendszer

az új rendszerben sikerült megvalósítanom az előző pályázatomban még csak kör- vonalazható célokat: mind a tankerülettel, mind az intézményfenntartóval kollegiális, a megoldásokat kereső attitűdre törekedtem. Ugyanígy mindent elkövettünk annak érdekében, hogy az egyházakkal kapcsolatosan ránk rótt feladatainkat színvonalasan végezzük. nem rejtettük soha véka alá a véleményünket, mi az, amivel nem értünk egyet, mi az, ami rossz, de a korábban már megfogalmazott elkötelezettségünkől fakadóan mindig a megoldást kerestük. Az esetek többségében sikerrel... gyengült viszont a kapcsolatunk korábbi fenntartónkkal, a ferencvárosi önkormányzattal. Ennek elemzése, javítása a következő öt év fontos feladata lesz. Érezzük ugyanis a segítő szándékot egy sor területen (pályázatok, uszoda, buszoztatás, táborok), de ugyanakkor egyre jobban kikerültünk a kulturális sodrásból. Csak egy példa. Még senki nem keresett meg az önkormányzat vezetéséből azzal, hogy tekintsük át az államosítás óta eltelt időszakot, milyen javaslataink vannak az üzemeltetéssel kapcsolatosan, milyen nagy pályázatokat szeretnének megírni az intézményünkkel kapcsolatosan. Az elbizonytalanodás mindkét fél részéről akadályozza az együttműködést... Nem adva fel az önkormányzattal kialakított kapcsolatrendszerünk javítását, lehet, hogy alacsonyabb szinten kell kapcsolati tökélet kovácsolnunk; egy-egy galériával, színházzal, művelődési központtal kell keresnünk az együttműködés lehetőségeit.

Pályázat
a Bakáts Téri Ének-zenei Általános Iskola
(1092 Budapest, Bakáts tér 12.)
intézményvezetői állására
2021.

Készítette: Bodó László
Budapest, 2021. március 12.